

Flors : guirofleia, claverina

- *Diga'm mair, aqueras flors que son guirofleias ?*
- *Oc. Mes de tostemps a casa que las aperavan las claverinas. E vedes, qu'ei un hèra beròi ordi qui m'avè balhat - que i a bèra pausa per aquò !- la defunta Caterina de Labartolha.*

(**guirofleia** qu'ei lo mot format a partir deu parfum de l'espècia, **claverin** o **claverina** a partir de la fòrma de la flor qui rapèra lo clau)

Locucion verbau : har regalet

Quan èri petita, entà vrespejar, n'avèm pas totas aqueras boniqueries de uei lo dia. Que fretavan ua ascla d'alh sus ua tartina de pan. Qu'aperavan aquò har regalet. E qu'èram contentas ! Que n'i a qui hicavan tanben drin de grèish. (MB)

Har regalet que vien de regalà's. Que vòu díser de qu'èra un plaser vertadèr entau mainatge, un gormandèr, de minjar aquera preparacion. De mei, que cau saber que l'alh a hèra de vertuts. Donc qu'èra hèra bon entà la santat deu mainadèr. Las causas qu'an cambiat. Au dia de uei lo qui ensagèssi de **har regalet** dab mainadets qu'auré drin de sauça de mus en tornas !

Locucion adverbial : a tot pip-pap

- *Alavetz quin va la mair ?*
- *Per aquestes torns qu'a mau d'esquia, non pòt pas har arren e alavetz que m'apèra a tot pip-pap !*
- *As plan dromit (l)a nueit passada ?*
- *Non. L'òmi que tossiva e tà préner potingas o tà espiar l'òra qu'alucava a tot pip-pap !*

A tot pip-pap que vòu díser a contunhar, continualament, shens cès... Aquera expression que pòt rapelar l'arrueit qui hè un martèth qui truca. Que hè pensar tanben au tic-tac deu balancièr de la pendula.

Locucion metaforica : talhar los cisèus

Que soi per dehòra dab la mair. Suu camin, ua hemna que passa, a pè, e que sembla hèra pressada. Que disi atau :

- *E be hòu que'n va beròi aquera hemna ! Que la coneishes ?*
- *Non, ne la coneishi pas. Mes que'u talhan los cisèus !*

Qu'avem ací ua metafòra : las brancas deus cisèus que hèn pensar a las camas de la marchaira qui's barran e qui s'orbeishen, com cisèus qui fonccionan de plan e qui son donc plan agusats.

Arrepoèr :

Lèit e vin

Que hèn sagin.

Ací qu'avem un conselh de dietetica : entà guardar la linha non cau pas béver adarron lèit e vin. Lo sagin qu'ei grèish de pòrc, « le saindoux ».

Medecina populara : la mauva e lo bren

Quan las vacas e sòrten de veterar que pòt arribar que lo braguèr e sia enflamat. Que cau har ua tisana de **mauva** e fretar lo braguèr. Aquera tisana que s'apèra la mauvada, la soa vertut qu'ei donc d'adocir. Que pòden har tanben ua brenada. Que's prepara dab **bren*** mesclat en l'aiga e qui hès borir. Que i a moyen tanben de mesclar la brenada e la mauvada. (HL)

***Lo bren** qu'ei la pèth deu hroment. Quan moles hroment, que'u cèrnes, qu'arrecaptas la haria e hens lo tembo que't demora **lo bren**, « le son ».